Eiropas Parlaments
2019-2024

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

2020/2017(INI)

21.4.2020

ATZINUMA PROJEKTS

Sniegusi Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

Kultūras un izglītības komitejai

par mākslīgo intelektu izglītības, kultūras un audiovizuālajā nozarē
(2020/2017(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Maria da Graça Carvalho*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Kultūras un izglītības komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

A. tā kā dzimumu līdztiesība ir viens no Eiropas Savienības pamatprincipiem, kas nostiprināts Līgumos, un tam būtu jāatspoguļojas visu ES politikas virzienu īstenošanā, tostarp arī izglītības, kultūras un audiovizuālajā jomā;

B. tā kā dzimumu nevienlīdzība un diskriminācija ir reproducēta mākslīgā intelekta (MI) sistēmu uzbūvē, ievadītajos datos un šo sistēmu lietošanā; tā kā nepilnīgas datu kopas un nekorekti aizspriedumi var izkropļot MI sistēmas spriestspēju un apdraudēt dzimumu līdztiesību sabiedrībā;

C. tā kā dzimumu nevienlīdzība tiek radīta un replicēta arī ar plašsaziņas līdzekļu izplatīto valodu un attēliem un ar MI darbinātiem lietojumiem; tā kā izglītība, kultūras programmas un audiovizuālais saturs ir būtiski instrumenti dzimumu stereotipu apkarošanai;

D. tā kā MI nozarēs sievietes ir ievērojami mazāk pārstāvētas gan kā radītājas, gan kā patērētājas; tā kā sieviešu prasmju, zināšanu un kvalifikāciju pilns potenciāls digitālajā, MI un IKT (informācija, komunikācija un tehnoloģija) jomā var veicināt Eiropas ekonomikas izaugsmi; tā kā pasaulē tikai 22 % MI speciālistu ir sievietes; tā kā sieviešu trūkums MI izstrādē ne tikai palielina aizspriedumu risku, bet arī atņem ES talantus, redzējumu un resursus un tādējādi ir šķērslis inovācijai,

1. uzskata, ka MI ir liels potenciāls veicināt dzimumu līdztiesību ar nosacījumu, ka tiek novērsti apzināti un neapzināti aizspriedumi; uzsver, ka MI ir jāievēro sieviešu un vīriešu līdztiesības un nediskriminācijas principi un vērtības; turklāt uzsver, cik svarīga ir uz risku balstīta pieeja un pašreizējo un jauno algoritmu pastāvīga uzraudzība;

2. aicina izstrādāt politiku, kuras mērķis ir palielināt sieviešu līdzdalību jomās, kas saistītas ar zinātni, tehnoloģijām, inženierzinātnēm un matemātiku (*STEM*) un MI, un īstenot daudzlīmeņu pieeju, kas novērstu dzimumu atšķirības visos izglītības un nodarbinātības līmeņos digitālajā nozarē;

3. aicina Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā MI dzimumu līdztiesības aspektu, izstrādājot politiku un tiesību aktus, un vajadzības gadījumā pielāgot spēkā esošos tiesību aktus, tostarp ES programmas;

4. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt politikas pasākumus, kuros pilnībā būtu ņemta vērā dzimumu dimensija, piemēram, izpratnes veicināšanas kampaņas, apmācība un mācību programmas, kam būtu jāsniedz iedzīvotājiem informācija par algoritmu darbību un to ietekmi uz iedzīvotāju ikdienas dzīvi;

5. uzsver, cik svarīgi ir izstrādāt un ieviest MI lietojumus izglītības, kultūras un audiovizuālajā nozarē, vācot precīzākus un pa dzimumiem sadalītus datus un vajadzības gadījumā izmantojot modernas no aizspriedumiem attīrītas mašīnmācīšanās metodes, lai novērstu stereotipiskus ar dzimumu saistītus aizspriedumus, kam var būt negatīva

ietekme;

6. uzsver, ka ir vajadzīgas dažādas izstrādātāju un inženieru komandas, kas strādā kopā ar galvenajiem izglītības, kultūras un audiovizuālās nozares aktoriem, lai novērstu to, ka MI algoritmos, sistēmās un lietojumos netīši tiek iekļauti ar dzimumu un kultūru saistīti aizspriedumi.